Муллағәлина Миләүшә Хәлил ҡыҙы

"Башҡортостаным - тыуған төйәгем"

йондоҙ сәғәте

Маҡсат:

- уҡыусыларҙың Башҡортостан Республикаһы тураһындағы белемдәрен дөйөмләштереү;
- зирәклек, отҡорлоҡ, ослоҡ, фекерләү һәләттәрен үҫтереү;
  тыуған еребеҙгә, уның гүзәл тәбиғәтенә һөйөү, бөтмәҫ-төкәнмәҫ хазиналары менән ғорурланыу тойғолары уятыу, уларға һаҡсыл ҡараш тәрбиәләү,күренекле кешеләре менән ғорурланыу тойғолары уятыу.

Йыһазландырыу: мультимедиа проекторы, номерҙар билдәләнгән карточкалар, йондоҙсоҡтар, магнитафон, фотоһүрәттәр.

Уйындың барышы

I. Ойоштороу

Хәйерле көн, хөрмәтле уҡыусылар, уҡытыусылар һәм тамашасылар! Һеҙҙе Башҡортостаныбыҙ буйлап сәйәхәт итергә «Йондоҙло сәғәт» уйынына саҡырам. Уйында уҡыусылар үҙҙәренең белемдәрен, зирәклеген, отҡорлоғон күрһәтер тип ышанам.

Кемдәр уйнарға ярата,
Кемдәр тапҡыр һәм етеҙ,
Беҙҙең менән ярышырға
Кемдәр теләй әйтегеҙ?

Беҙҙең менән ярышырға
Аҡыл һәм белем кәрәк,
Кемдәр ярышырға әҙер,
Сығып баҫығыҙ тиҙерәк.

Һеҙгә 3 төрлө уйын тәҡдим ителә, һәр уйында 3-әр һорау. Дөрөҫ яуапҡа йондоҙсоҡтар бирелә бара.Һәр уйындан һуң йомғаҡ яһала. Иң әҙ йондоҙ йыйған уҡыусы уйындан сыға бара.

I тур

- Башҡортостаныбыҙҙың байлығына туҡталайыҡ

(Таҡтала, һандар аҫтында ағас һүрәттәре һәм исемдәре бирелгән. Уҡытыусы әҫәрҙән өҙөк уҡый, ниндәй ағас тураһында һүҙ барһа, уҡыусылар шул номерлы сигнал карточкаларын күтәрә)

1	2	3	4
ҡайын	саған	имән	муйыл

1) Йәй ҙә, ҡыш та ап-аҡмын,
Күрәкмәй кершән-фәлән.
Урмандың ҡап-ҡараһын да
Мин бит яҡтырта беләм. **№1ҡайын**
(Ф.Мөхәмәтйәнов «Ағастар ҡышын ни һөйләйҙәр»)

2) Бөтәгеҙ ҙә яҙҙы ашҡынып көтәһегеҙ, мин генә уның килеүенән ҡурҡып ултырам. Япраҡ ярып, ап-аҡ сәскәгә төрөнәсәгемде уйлайым да ҡалтыранып китәм.

№ 4 муйыл

3) Был ағастың япраҡтары елһеҙ көндә лә ҡыштырлашып, шыбырлашып, һөйләшеп ултыралар.

№ 3 имән

1 Ағиҙел   2 Ҡариҙел   3 Һаҡмар   4 Дим

1) **Башҡортостандағы иң ҙур йылға?** **№1 Ағиҙел**

2) **Был йылға беҙҙең район аша үтеп, Ағиҙелгә барып тоташа** **№ 4 Дим**

3) **Ҡайһы йылға русса Уфимка тип йөрөтөлә?** **№ 2 ҡариҙел**

1 Урал   2 Сусаҡ   3 Янғантау   4 Ирәндек

1) Беҙҙең райондағы бейек тау. № 2 Сусаҡ

2) «Хәҙер инде өйрәндек!» Ниндәй тау тураһында әкиәт? № 4 Ирәндек

3) Башҡортостандағы иң ҙур тау? №1 Урал

I I т у р

- Тереклектәр

Ҡырағай хайуандар

1 ҡуян 2 төлкө 3 бүре 4 айыу

Телеграмманы кем ебәргән?

1) «Килеп етә алмаҫмын, ҡойроғом мәкегә ҡуша туңды» № 3 бүре

2) «Килер инем, төлкө өйөмдән ҡыуып сығарҙы» №1 ҡуян

3) «Ҡойроҡһоҙ ҡалдым, килергә оялам» № 4 айыу

1 бөркөт 2 өкө 3 тумыртҡа 4 турғай

1) Башҡортостандағы иң ҙур йыртҡыс ҡош **№ 1 бөркөт**

2) Был ҡошҡа һәйкәл ҡуйылған **№ 4 турғай**

3) «Эй яратмай ҙа инде мине кешеләр! Тауышым йәмһеҙ, имеш. Имеш, күҙҙәрем ямаҡ. Әгәр мин булмаһам күптәр икмәкһеҙ ултырыр ине»

№ 2 өкө

1	2	3	4
ат	эт	бесәй	һыйыр

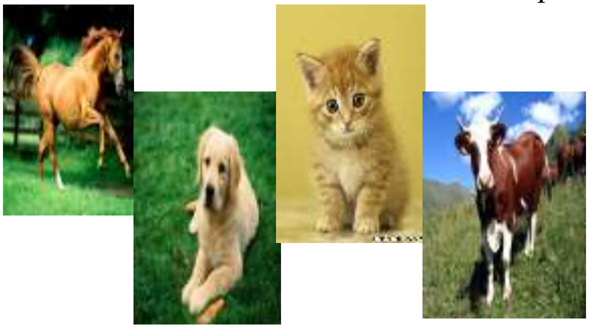

1) 2 һөҙгөсө, 1 һелтәгесе
   4 йөрөгөсө бар. **№ 4 һыйыр**

2) Һөттө бигерәк ярата,
   Йөн йомғағын уйната.
   Арып туйғас уйынлан,
   Мендәргә менеп ята. **№ 3 бесәй**

3) Кешенең дуҫы, йорттоң хужаһы. **№ 2 эт**

I I I т у р

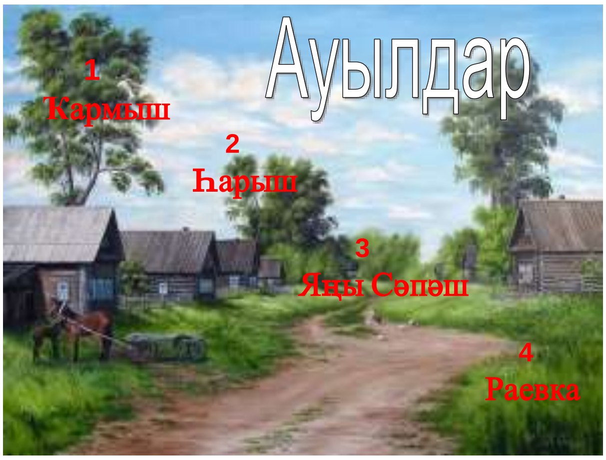

1) Шағирә, поэтесса Гөлфиә Юнысованың тыуған ауылы. № 2 Һарыш

2) Әлшәй районының үҙәге . № 4 Раевка

3) Популяр эстрада йырсыһы Рөстәм Ғизәтуллиндың тыуған ауылы.
№ 3 Яңы Сәпәш

1	2	3	4
Әбйәлил	Күгәрсен	Әлшәй	Ғафури

1) Был район исемле егет күлде аҫып ҡуйырға арҡан ишкән. №1 Әбйәлил

2) Башҡорт халыҡ яҙыусыһының фамилияһы бирелгән район. № 4 Ғафури

3) Ҡайһы район оса? № 2 Күгәрсен

1 Салауат | 2 Ишембай | 3 Өфө | 4 Күмертау

1) Башҡортостандың баш ҡалаһы. **№ 3 Өфө**

2) Был ҡаланың исеме башҡорт халыҡ геройы хөрмәтенә бирелгән.
№1 Салауат

3) Был ҡала янында таш күмер сығарыла. **№ 4 Күмертау**

Финал

Әлшәй йондоҙҙарын һанарға.

Ярышты башлар алдынан йондоҙҙар һанала. Кемдең йондоҙо күберәк, шул ярышты башлай. Исемдәр ҡабатланырға тейеш түгел.

Әлшәй йондоҙҙарын һанағыҙ

Еңеүсене билдәләү.

Йондоҙҙарҙы һанау. Кемдең йондоҙҙары күберәк, шул еңеүсе була.

Уйынсыларға бүләктәр тапшырыу.

Уйынды йомғаҡлау.

Уҡыусылар, һеҙ Башҡортостандың яҡты киләсәге, уның матур өмөтө. Тыуған илебеҙ, тыуған еребеҙ һеҙҙең ҡулда.Ә бының өсөн һеҙ бәләкәйҙән илебеҙҙе ҡәҙерләргә, илдең үткәнен, бөгөнгөһөн белеп йәшәргә тейешһегеҙ.

Башҡоротостан – минең йән төйәгем,
Башҡоротостан – минең ырыҫым!
Башҡоротостан йәмен, ҡотон һаҡлау
Һинең, минең уртаҡ бурысым!